

กนกรัตน์ วงศ์ลักษณะพันธ์ : กลยุทธ์การสื่อสารของเจ้าหน้าที่บำบัดฟื้นฟู กับ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟูของ
ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูเพื่อเลิกยาเสพติด (COMMUNICATION STRATEGIES OF REHABILITATIVE OFFICERS
AND THE PARTICIPATION IN REHABILITATIVE ACTIVITIES OF REHABILITATIVE MEMBERS FOR
DRUG ADDICTION QUITTING) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ธนวดี บุญถือ , 245 หน้า , ISBN 974-333-884-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การสื่อสารของเจ้าหน้าที่บำบัดฟื้นฟู รูปแบบการดำเนินชีวิต ทักษะชีวิต
พฤติกรรม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟู ทศนคติต่อการเลิกยาเสพติด และความมุ่งมั่นในชีวิตของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูเพื่อ
เลิกยาเสพติด ซึ่งเป็น การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่บำบัดฟื้นฟู และการสนทนากลุ่มกับผู้เข้ารับ
การบำบัดฟื้นฟู ทั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ประเวศ สังกัดสำนักอนามัย
กรุงเทพมหานคร (บ้านพิชิตใจ) ผลการวิจัยพบว่า

1. กลยุทธ์การสื่อสารของเจ้าหน้าที่บำบัดฟื้นฟู สามารถแบ่งได้ดังนี้คือ กลยุทธ์การสื่อสารโดยทั่วไป การสื่อสาร
ระหว่างบุคคล การสื่อสารในกลุ่ม และการสื่อสารในชุมชนบำบัด ทั้งนี้ในแต่ละประเภทการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ จะใช้กลยุทธ์
และเทคนิคที่หลากหลายรูปแบบ ไม่มีแบบแผนกำหนดที่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ สถานการณ์การสื่อสาร และคำนึงถึง
ปัจจัยเกี่ยวกับพฤติกรรม ลักษณะนิสัยของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูเป็นประการสำคัญ แต่ทั้งนี้จะดำเนินการสื่อสารภายใต้ความ
รู้สึกที่ดีต่อกัน มีความจริงใจ แบ่งปันความรัก ความอบอุ่น และความเอื้ออาทร อันเป็นส่วนหนึ่งของหลักการชุมชนบำบัดซึ่ง
บ้านพิชิตใจได้เน้นย้ำมาโดยตลอด

2. รูปแบบการดำเนินชีวิต ในระหว่างการบำบัดฟื้นฟูนั้น ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูจะดำเนินชีวิต และปฏิบัติตนตาม
แนวทางในตารางกิจกรรมฟื้นฟูแต่ละวัน โดยทางบ้านพิชิตใจได้กำหนดไว้เพื่อความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และมีกณให้เกิดการ
เรียนรู้การใช้ชีวิตให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

3. ทักษะชีวิต ในระหว่างการบำบัดฟื้นฟูนั้น ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูจะได้รับประโยชน์จากประสบการณ์การเรียนรู้
ทักษะชีวิตต่าง ๆ จากกิจกรรมฟื้นฟูตามตารางประจำวัน และทักษะชีวิตที่ได้รับนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด
สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัย ตลอดจนปรับเปลี่ยนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี

4. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟู พบว่าผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจ เต็มใจ
และสมัครใจในการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของบ้านพิชิตใจ แต่ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยเรื่องระยะเวลาในการบำบัดฟื้นฟู
ยิ่งได้ใช้เวลาในการบำบัดฟื้นฟูมากจะทำให้ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูปรับตัวได้ดีขึ้น เกิดความเข้าใจ เห็นประโยชน์ในการเข้าร่วม
กิจกรรมฟื้นฟู ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในทิศทางที่ดีขึ้นตามลำดับ

5. ทศนคติต่อการเลิกยาเสพติด พบว่าผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเลิกยาเสพติดอย่างชัดเจน
เมื่อได้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูในระยะเวลาหนึ่ง และสามารถตระหนักถึงคุณค่า ประโยชน์ของการเลิกยาเสพติด ตลอดจนเพิ่มความ
ความมุ่งมั่นที่จะเลิกยาเสพติดให้หายขาด โดยไม่กลับไปเสพซ้ำ

6. ความมุ่งมั่นในชีวิต พบว่าผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูได้ให้ความสำคัญกับเป้าหมายในอนาคต และมีความตั้งใจจริง
ที่จะกลับไปศึกษาต่อ หรือหางานทำเมื่อจบโปรแกรมไป ทั้งนี้เป็นการช่วยเหลือ ฟังพา และดูแลตนเองเพื่อไม่ให้เป็นการต่อผู้อื่น
ตลอดจนสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

ภาควิชา _____ การประชาสัมพันธ์ _____
สาขาวิชา _____ นิเทศศาสตร์พัฒนาการ _____
ปีการศึกษา _____ 2542 _____

ลายมือชื่อนิติ _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____